

«СОПОДКА СВИНЯ»

Олеся з мамою гуляли Києвом. Почали з Контрактової площі й Могилянки, де колись вчила-ся мама. Хтозна, може, й Олеся тут навчатиметься через рік? Вона б хотіла на журналістику або філологію — її цікавило все, пов'язане з текстами. Не лише художні твори, а й статті, блоги. Зрештою, Олеся ж і сама веде блог. Як почала тоді, два роки тому, коли світову літературу викладав студент Ігор, так і досі пише. Тільки вже не на шкільному сайті, а в інсті.

Зайшли в сувенірну крамничку на території універу. Мама охала й ахала: і худі їй треба, а краще два, бо ж неможливо вибрати, і футболку, і чашку, і блокнот.

— Олесю, може, й ти собі щось хочеш? — мама наче згадала, що вона тут не сама.

Дівчина стонула плечима.

— О, ось цю футболку! *Made in Mohulyanka!*

— Мам, серйозно? — Олеся не оцінила гумору, їй подумалося про те, що зазвичай діти хапають купу речей, а батьки скептично на все дивляться. Зараз же було навпаки. — І де я її буду носити?

— Та де завгодно!

— Ти забула, куди я лечу завтра?

— Та ясно що ні, Олесю, — мама підійшла до дівчини. — Доню, розслабся, не будь такою серйозною. Страхи й переживання позаду. Попереду — пригода!

Та все ж після Олесиних слів мама схаменулася й пішла до каси. Хоч по дорозі прихопила ще одну чашку.

— Це для Стіва.

— Мам, навіщо вона йому? Він не вчився в Могилянці, — буркнула Олеся. Вони планували прогулятися маминими улюбленими місцями. Але дівчина не знала, що це означатиме зависнути на півтори години в крихітній сувенірній крамничці.

— Я хочу, щоб у нас були однакові чашки. Ну і йому буде приємно.

Уже коли вони вийшли й простували до Андріївського узвозу, мама сказала:

— Вибач, Олесю. Цей день мав бути для тебе і про тебе. Просто я так давно тут не була... Багато всього змінилося майже до невпізнаваності... Але все одно — стільки спогадів одразу. Наче зараз із першого корпусу вибіжить хтось

із моїх подруг і запитає, чи не хочу я піти на Контрактову по сосиску в тісті. Я скривлюся й скажу, що краще лишуся голодною. А потім підійде наша Ліда і поділиться з усіма страдниками канапками з ковбасою, — мама зітхнула.

На Узвозі вони лише розглядалися. Добре, що сувеніри для її нової сім'ї уже куплені й навіть спаковані. Олеся не любила поспіху, любила планувати все ретельно й заздалегідь. Звісно, не все виходило за планом, але принаймні їй так було спокійніше. Якось непомітно для них самих мама з Олесею пірнули на невеличку бічну вуличку. А потім завернули ще раз. І ще раз.

— «Пані Морква», — прочитала мама. — Цікава назва.

— Але ж це піцерія, — зауважила Олеся. — Вони тут що — піцу з морквою готують?

— Якщо не знайдемо — не дізнаємося! — Мама рішуче взялася за ручку дверей. — То що, ідемо?

— Та йдемо. Знаєш, я вже справді зголодніла. Хоча сподіваюся, що в них є й варіанти без моркви, бо якось мені піца й морква не поєднуються.

Вони сіли за столик біля вікна. До них одразу підійшов офіціант зі склянками води й меню.

— Доброго дня! Мене звати Артем, і сьогодні я обслуговуватиму вас.

— Доброго дня, Артеме! Ми тут уперше і не могли не звернути уваги на назву вашого закладу, — почала мама.

Олеся опустила очі на стіл. Стала роздивлятися візерунки на дереві. Щоб не дивитися на офіціанта. Вона все ще не могла звикнути, що мама так легко заговорює з незнайомцями й завжди має що їм розповісти. Це її Америка так змінила? Чи вона завжди такою була? Хтозна. Олеся вже дуже мало пам'ятає з часів «до Америки».

— Невже морква — ваша фішка, і ви додаєте її всюди, навіть у піцу?

Офіціант засміявся. Тихим затишним сміхом. Олеся таки підняла очі.

— Та ні. Хоча ви не перша, хто про це питає. Морква — таки наша фішка. Але не тому, що ми її всюди додаємо. Навпаки. Її ви не знайдете у жодній нашій страві. Навіть у салатах.

— Але чому? — Олеся не могла повірити, що це вона спитала. Питання вирвалося, але їй одразу захотілося затулити рота рукою. Та вона стрималася. І навіть усміхнулася, дивлячись в обличчя офіціанта Артема, обрамлене світлим волоссям, зібраним в охайний хвостик.

— У хрещениці власниці закладу — алергія на моркву, тому цього овоча у стравах немає. У нас є окреме меню для алергіків і нетолерантних до глютену. Щоб кожен, хто завітає до нас, знайшов щось для себе.

— Яка чудова концепція у вашого ресторану! — похвалила мама. А Олеся знову відвела погляд і вдавала, що знуджено дивиться у вікно.

— Дати вам трохи часу, щоб ви обрали щось до смаку? — ввічливо запитав офіціант.

— А може, ви нам щось порадите? — мамі явно подобалося спілкуватися з цим хлопцем. Олеся несхвально на неї зиркнула. Їй чомусь хотілося, щоб він якнайшвидше пішов.

— Не впевнений, чи в праві щось радити — смаки ж у всіх різні. Але я особисто дуже люблю «Солодку свиню».

Почувши назву, Олеся хихикнула, майже рохнула. Здається, заголосно. Зиркнула на маму, на офіціанта — не сміються. Значить, не так і голосно.

— «Солодку свиню»? — перепитала мама. — Кумедна назва. Припускаю, там є свинина. А чому солодка?

— Так, маєте рацію. Там є свиняча шинка й ананас.

— Чудово! Тоді нам, будь ласка, велику «Солодку свиню»! — мама явно насолоджувалася процесом.

— Що будете пити? — запитав офіціант.

— Мені капучино, будь ласка, а то до вечора ще далеко. Олеся, що ти хочеш?

— Лимонад, — тихо промовила дівчина, гортаючи сторінки меню.

— Полуничний, малиновий? — уточнював офіціант.

— Ні, звичайний. Дякую, — Олеся знову змусила себе підвести погляд на офіціанта.

Він усміхався. І його усмішка не видавалася вимученою, бо клієнтам потрібно усміхатися, вона здавалася щирою. Олеся також усміхнулася. І їй одразу стало тепло й затишно. Не те щоб їй було холодно. Таки ще літо за вікном. Але тепла хвиля розтеклася всередині, заспокоюючи її, що все буде гаразд, не потрібно хвилюватися, все буде добре.

— Такий милий хлопчина, — сказала мама. — Аж світиться щирістю. І такі теплі карі очі, відкрите обличчя, добрий погляд.

— Мамо, ти розглядала його! — обурилася Олеся.

— Ні, я розмовляла з ним. А коли люди розмовляють одне з одним, вони дивляться в очі співрозмовнику, а не на стіл, — вона багатозначно звела брови.

— Аха-ха! Як смішно! — буркнула Олеся, але чомусь розсміялася. Мама хихотіла також.

Вони все ще сміялися, коли офіціант приніс напої.

— Певне, ви до тіста додаєте якісь секретні складники, — сказала мама. — Бо аромат вашої випічки покращує настрій. А може, це ваша усмішка... — мама загадково всміхнулася, а Олесі захотілося копнути її під столом, хоча губи все ще розходилися в усмішку.

— Радий, що у вас поліпшився настрій, — злегка кивнув офіціант, усміхаючись. — Незабаром і піца буде готова.

— Ну дуже милий хлопець, — знову завела мама, коли він пішов. — А мова... Мммм. Напевне, студент. Треба буде спитати, де і на кого він вчиться.

— Ні, не треба, мамо. Це вже точно зайве.

— Що? — запитала мама, помітивши, як суворо на неї дивиться Олеся. — Людям потрібно казати компліменти. Це приємно — раз. Це підвищує самооцінку — два. Ну і насправді отака приємна фраза може змінити долю або й врятувати життя.

Мама задумалась про щось своє, а коли Артем приніс піцу, лише подякувала, ні про що не розпитуючи.

МІЙ НОМЕР

Олеся ж думала про те, як змінилося її життя за останні два роки, відколи повернулася мама. Дівчина до останнього не вірила, що мама таки приїде. Цілих п'ять років вона жила в Америці й не могла відвідати їх, бо лишилася там нелегально. Але мама приїхала. І не сама, а з новим чоловіком, Стівеном, або ж Стефаном. За документами він Стівен, але в українській громаді в Америці його кликали Стефаном.

Спочатку Олеся не знала, як їй його кликати. Зрозуміло, що не татом. Хоч вона й не знала свого батька, бо він загинув ще до її народження, але точно розуміла, що нікого у своєму житті не називатиме татом. Пробувала кликати його дядьком Стефаном. Та виходило якось надто пафосно і штучно. Тож одного разу, коли вона пробувала вимовити оце

незручне «дядьку Стефане» і водночас не забути, що саме хотіла сказати, той запропонував:

— Клич мене просто Стів. Без отих «містер» чи «дядько». Ми ж друзі?

Олеся кивнула, а потім зареготала, бо уявила, що вона справді звертається до Стіва «містере Стівен» чи «містере Стефан». Стів сміявся разом із нею, і той сміх остаточно розтопив крижану стіну між ними — прозору, але все ж відчутну.

Стів, певне, був найкращим вітчимом, якого лиш можна бажати. В Олесині справи не втручався, та готовий був вислухати, підтримати і, якщо потрібно, дати пораду. Саме йому першому Олеся озвучила ідею про програму обміну. Зрештою, з її знайомих він найкраще знає Америку. Він там народився, хоч і має українське коріння. А ще в нього донька-старшокласниця, тож він і про школу може розповісти. Щодо школи він і дійсно скерував Олеся до своєї доньки Аліши, тобто Аліси. Щоб не перебріхувати інформацію. Насправді ж, як зізнався пізніше, уже давно хотів їх познайомити і подружити.

— Гм, у нас навіть імена трохи схожі, — сказала тоді Олеся. — Олеся і Аліса...

— Ага. І це все. Більше нічого схожого. Ти ніжна, спокійна, врівноважена. Аліша — різка й голосна. Хоча їй і говорити не треба, може спопелити поглядом. Вона займається реслінгом,

любить конів. Не знаю, як ті коні витримують її характер, бо людям складно. Навіть учителі її бояться. Але про старшу школу чи вступ до коледжу ніхто тобі не розкаже краще.

Стів добре говорив українською. Хоча й і з легким «діаспорським» акцентом. Часом видавав де-що дивні конструкції, типу «Що то є?». Ну і траплялися казуси з відмінюванням — конів, голівів. Вони з Олесею домовилися виправляти одне одного: вона його українську, він її англійську.

Аж не віриться, що від повного неприйняття, відштовхування всього, пов'язаного з англійською, Олеся прийшла якщо не до любові, то до усвідомлення, що їй подобається. Подобається розуміти англомовні хіти, читати нові книжки, ще не перекладені українською. У цьому також допомагає Стів — купує на читалку те, що знаходить Олеся. От їй страшенно хотілося почитати продовження «Маламандера», а українською ще не було. То читала «Жахотіня» англійською, а потім ще й переповідала Інці з Аліною, бо їм також кортіло дізнатися про нові пригоди Гербі.

Починалося ж усе з простеньких, зовсім дитячих книжок, які друзі мами і Стіва прислали їй з Америки. Про поняшок з «Мій маленький поні», про kota Сплета. Так, вона починала з книжок, з яких розчитуються американські першокласники, а то й дошкільнята. Але неймовірно пишалася собою, бо все розуміла.